ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Α'. Σελὶς ὁ στῖχος Δραχ. 3,50
Εἰς τὰς λοιπὰς » 3.
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Συνδρομὴ ἐτησία Δρ. 40.—
Δι' Ἀμερικὴν Δολ. 10.—

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ἔτος Α'. Φύλλον 34 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΙΣ ΕΥΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ | ΡΕΘΥΜΝΟΝ 25 Μαΐου 1923

ΕΜΠΡΟΣ, ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΗΣ "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,,
ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΛΟΓΕΡΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Τὸ ζήτημα τῶν Δημοσίων ἔργων διὰ τὸν νομὸν Ρεθύμνης εἶναι τοὐταυτὸ ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου, δι' αὐτόν.

Δημοσίων ἔργων ὁ νομὸς Ρεθύμνης δὲν ἠξιώθη μέχρι σήμερον τὰ δὲ ὀλίγα χιλιόμετρα ποῦ ἔγιναν, δὲν ἱκανοποιοῦν εἰμὴ ὡρισμένα περιωρισμένα συμφέροντα.

Ἔργα εὐρείας ἀκτῖνος εὐρείας ὠφελείας καὶ εὐρείας συγκοινωνίας, μὲ μίαν λέξιν κεντρικαὶ ἀρτηρίαι δὲν ἔγιναν μέχρι σήμερον, οὔτε ὑπάρχει ἐλπὶς ὅτι θὰ γίνουν καὶ εἰς πολὺ ἀπομεμακρισμένον ἀκόμη μέλλον, ἐφ' ὅσον τὸ ἰδιωτικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὸ θυλάκιον τῶν ἰδιωτῶν δὲν ἀνοιγῇ πρόθυμον εἰς μίαν σοβαρὰν ἐπὶ τούτου ἀπόφασιν.

Διότι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ Κράτος ἔχει ἱκανὰ ἐκ Κρήτης κέρδη ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι ταῦτα διατίθενται σήμερον εἰς ἀνάγκας περισσότερον ἐπειγούσης σπουδαιότητος ὅπως εἶναι ἡ ἐκστρατεία τῆς Θράκης, ἡ ἀνασύστασις τοῦ στρατοῦ, ἡ ἐκνέουσα προμήθεια πολεμικῶν εἰδῶν, ἅτινα ἀθρόα ἐγκαταλείπομεν μὲ τὰς ἀτιμασθείσας σημαίας μας εἰς Μ. Ἀσίαν καὶ τὸ πρόσφυγικόν.

Ὁ κ. Ι. Γοβατζιδάκις ἐτάραξε τὰ ἡσυχάζοντα ὕδατα τῆς ἀδιαφορίας τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν μας εἰς τὸ ζήτημα τῶν δημοσίων ἔργων. Τὸ κεφαλαιῶδες τοῦτο ζήτημα, ἐπειδὴ ἀκριβῶς παρουσίαζε ἀκάνθας ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν εἰθισάντων νὰ πολιτεύωνται εἰς τὸν μακάριον αὐτὸν τόπον μέσω ρόδων.

Σήμερον ἀναμφισβητήτως, ἐμφανίζεται εἰς δύσκολον ἐποχὴν τὸ δύσκολον αὐτὸ ζήτημα. Τὸ Κράτος ἀντιμετωπίζει πολλὰς ἀνάγκας σφόδρα ἐπειγούσας ὥστε ἐλάχιστα νὰ δύναται νὰ βοηθήσῃ τὴν εὐτυχῆ ἐφαρμογὴν προγράμματος μεγάλων δημοσίων ἔργων. Ἀλλ' ἡ ἀναζήτησις πόρων εἰς πηγὰς ἐξ' ὧν οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἠντλεῖτο, καὶ εὐχερὴς εἶναι καὶ ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπεβλήθη.

Αἱ Μοναί, ἔχουσαι μετόχια ἐκμισθούμενα ἤδη ἀπὸ 22 ἐτῶν, εἰς μισθώματα σκανδαλωδῶς πενιχρά, οὐδὲν κατὰ τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα ἐπετέλεσαν, ἐκ τῆς μακρᾶς δὲ αὐτῆς καὶ ἐξαντλητικῆς ἐνοικιάσεως ἥτις ἀλλαχοῦ ὡς φερεπεῖν, ἐν Ἡρακλείῳ, ἐπροίκισε τὴν Μονασταριακὴν Ἐπιτροπείαν διὰ μεγάλων ἐκ ταύτης ἀγορασθέντων τὰ ὁποῖα σήμερον νὰ δύνανται νὰ εὕρουν 8-10 ἑκατομύρια, τὸ Μοναστηριακὸν Ταμεῖον Ρεθύμνης μόλις 400.000 δρ. κατώρθωσε νὰ περισώσῃ κατατεθειμένας ἀτόκως εἰς Τράπεζαν, ἔνθα προλαβὸν ταύτας τὸ ἀναγκαστικὸν δάνειον, τὰς ἐδιχοτόμησεν!.

Πρὸ μιᾶς τοιαύτης λευκῆς ἀγωγῆς τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπείας Ρεθύμνης, τὰ ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως τῶν μοναστηριακῶν μετοχίων ἔσοδα «πῆγαν σὰν τοῦ πεθαμένου τὰ ροῦχα» ἐν ᾧ καλῶς ἐνεργούμεναι αἱ ἐνοικιάσεις καὶ ἡ ἐκ τούτων διαχείρισις καὶ πλείονα θὰ ἀπέφερε κέρδη καὶ σήμερον ταῦτα θὰ ὑφίσταντο.

Ἡ γνώμη ἡμῶν κατόπιν ὅλων αὐτῶν, εἶναι ὅτι ὄχι ἁπλῶς πρέπει νὰ ἐκμισθῶνται τὰ μοναστηριακὰ μετόχια πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων ἀλλ' ὅτι τὰ διδόμενα μέχρι σήμερον εἰς μίσθωσιν μοναστηριακὰ ἀκίνητα εἶναι ἔργον τοπικῆς φρονήσεως νὰ πωληθοῦν τὸ δ' ἐκ τῶν πωλήσεων τίμημα ἀποτελέσῃ τὰ πρῶτα ἰσχυρὰ θεμέλια μιᾶς πλατείας συγκοινωνιακῆς ἐργασίας

Ἡ Κυβέρνησις ἐνδιαφερομένη διὰ τὰς συγκοινωνίας ἃς προβῇ ταχεῖα εἰς τὴν ἵδρυσιν Ταμείου Δημοσίων ἔργων, ὁρίζουσα πόρους τούτου 1) τὸ τίμημα πωλήσεως ἁπάντων τῶν ἐξωτικῶν μοναστηριακῶν μετοχίων 2) τοπικοὺς φόρους ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων 3) κυβερνητικὸν βοήθημα.

Ἐκ τούτων θὰ σχηματισθῇ σοβαρὸν κεφάλαιον διὰ σοβαρὰν ἐργασίαν.

Ἀλλ' αἱ Κυβερνήσεις δὲν μᾶς ἐσυνείθισαν μέχρι τοῦδε εἰς τόσον εὐχαρίστους ἐκπλήξεις. Ὀφείλει ὁ λαὸς νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸ σημερινὸν Κράτος εἰς μίαν τόσου ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος τὸν Νομὸν Ρεθύμνης ἀπόφασιν. Νὰ ὀργανωθοῦν συλλαλητήρια κατ' ἀπαντα τὸν νομόν, πολυπληθῆ, θερμὰ, ἀπεφασισμένα νὰ ἐπιμείνουν εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀπόψεων των. Διὰ ψηφισμάτων δὲ παλλαϊκῶν νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκτελέσεως Δημοσίων Ἔργων. Νὰ ἐννοήσῃ αὕτη καλῶς ὅτι δρόμους δὲν ἔχομεν καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα φυτοζωοῦμεν καὶ θνήσκομεν. Νομὸς κατ' ἐξοχὴν παραγωγός, ὡς εἶναι τὸ Ρέθυμνον, μὲ κέντρα ἐντατικῆς εὐφορίας ὅπως εἶναι τὸ Ἀμάρι καὶ ὁ Ἅγ. Βασίλειος κατήντησεν ἀποστερηθῇ πάσης ἐμπορικῆς σημασίας, οὔτε εἶναι μυστικὸν ὅτι ἐξ ἐλλείψεως δρόμων πολλαὶ καλλιέργειαι λίαν παραγωγοὶ ἔχουν ἐγκαταλειφθῇ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, παραλιμένες δὲ ἱδρύθησαν εἰς πᾶσαν ἀκτὴν τεμαχίζοντες τὴν ἐμπορικὴν τοῦ νομοῦ κίνησιν ἥτις ἐκτὸς τούτου ζημιοῦται ἱκανῶς διευθυνομένη ἀπὸ κακοὺς καὶ ἁπλήστους ἐμπορίσκους.

Τὸ κατάντημα αὐτὸ δυνάμενον ν' ἀποτελέσῃ τὸν ἐπιτύμβιον λίθον διὰ τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῶν μέχρι σήμερον πολιτευτῶν τοῦ νομοῦ οἵτινες εἰς καλὰς ἐποχὰς ζήσαντες κάλλιστα ἠδύναντο νὰ ἐπιτύχουν ὑπὲρ τοῦ τόπου ὀφελήματα ἃς κινήσῃ εἰς δρᾶσιν τοὺς νέους ἄνδρας εἰς πρόθυμον δὲ τούτων ἀρωγὴν, τὸν λαόν.

Διὰ τούτου καὶ δι' ἐκείνων τὸ ζήτημα τῶν Δημοσίων ἔργων ἀσφαλῶς θὰ τύχῃ καὶ κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀλλ' ἰδία θὰ ἐφελκύσῃ μίαν γενικωτέραν προσοχὴν ἐξ' ἧς καὶ μόνης νὰ δυνηθῇ τοῦτο νὰ τύχῃ εὐτυχοῦς καὶ ὁριστικῆς διευθετήσεως.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΙΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΓΟΒΑΤΖΙΔΑΚΙ

Ἀγαπητὴ «Δημοκρατία»

Εἰς τὸ προπερασμένον σου φύλλον ἔριψα τὴν ἰδέαν, πῶς θὰ ἠδυνάμεθα, ἄνευ ὑλικῆς συνδρομῆς τοῦ Κράτους νὰ κινήσωμεν τὸ ζωτικώτατον ζήτημα τῶν δημοσίων ἔργων τοῦ Νομοῦ μας. Ὑπεδείκνυα δὲ τότε τὸ ἑξῆς: Νὰ προσπαθήσωμεν πάντες οἱ ὁπωσδήποτε δυνάμενοι, νὰ πείσωμεν τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως προβῇ διὰ νομοθετικοῦ διατάγματος εἰς τὴν σύστασιν εἰδικοῦ ταμείου δημοσίων ἔργων παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ Ρεθύμνης, εἰς οὗ τὴν διάθεσιν νὰ θέσῃ τὰ μισθώματα τῶν Μοναστηριακῶν μετοχίων, μὲ τὴν βάσιμον ἐλπίδα ὅτι, τὰ μετ' οὐ πολὺ συνιστάμενα, δυνάμει τοῦ ἐσχάτως τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος, Νομαρχιακὰ συμβούλια θὰ ἠδύναντο, ἐὰν παρίστατο ἀνάγκη καὶ τοπικὴν τινα φορολογίαν ἔστω καὶ ὑπὸ τύπον προσωπικῆς ἐργασίας, νὰ ἐπιβάλουν συμπληρωματικῶς. Ἔγραφα δὲ τότε ὅτι ὑπολογίζω περὶ τὸ ἑκατομμύριον, τὰς εἰσπράξεις τῶν μετοχίων τούτων ἐτησίως. Καὶ πράγματι, ἀφοῦ τοῦ 1918 ὁπότε ἡ λίρα ἐτιμᾶτο κάτω τῶν εἴκοσι-πέντε δραχμῶν, ἐνοικιάσθησαν ταῦτα δραχμὰς χρυσᾶς ὀκτακοσίας χιλιάδας διὰ μίαν ἑξαετίαν.

Ὁ φίλος κ. Ι. Λεκανίδης ἀπαντῶν ἀντικρούει τὴν ἰδέαν μου αὐτήν. Διατί δὲ; Ἀπλούστατα. Διότι, λέγει, ἔχομεν τὸ Κράτος, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ ταμεῖα εἰσέρχεται κατ' ἔτος ἓν σοβαρὸν πλεόνασμα ἐκ Κρήτης, συγκριτικῶς πρὸς τὰ ἔξοδα της. Νὰ τὸ ζητήσωμεν αὐτὸ καὶ ἔχομεν ἀμέσως ὅτι μᾶς χρειάζεται.

Ὅλ' αὐτὰ καλὰ καὶ ἅγια, ἀλλ' ἀπὸ θεωρητικῆς μόνον ἀπόψεως.

Διότι τὸ Κράτος, ὑφ' ἃς διατελεῖ σήμερον οἰκονομικὰς συνθήκας αὐτὸ ὅλοι τὸ ἀντιλαμβανόμεθα, εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς δαπάνας εὑρέων δημοσίων ἔργων. Τώρα ἂν αὔριον μετὰ πέντε δέκα χρόνια καλυτερεύσουν οἱ οἰκονομικοί μας ὅροι, τότε ἄλλο ζήτημα. Ἡμεῖς ὅμως ἐδῶ εἰς τὸ Ρέθυμνον ἐὰν ἐννοεῖται δὲν ἀπεφασίσαμεν νὰ αὐτοκτονήσωμεν καὶ ὡς Πόλις καὶ ὡς πρωτεύουσα νομοῦ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ φροντίσωμεν τὸ γρηγορότερον. Διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι παραμελεῖται, ἐκ τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἡ καλλιέργεια πολλῶν εἰδῶν, καὶ ἐκ τῶν παραγομένων ἀκόμη χάνεται, δὲν εἶναι ὑπερβολὴ τὸ ἥμισυ, κινδυνεύομεν νὰ πάθωμεν καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη Νὰ ἴδωμεν δηλονότι ἐντὸς ὀλίγου δύο εὐφορωτάτας μας ἐπαρχίας, τὸ Ἀμάρι καὶ τὸν Ἅγιον Βασίλειον καὶ ἕνα μέγα μέρος τῆς Ἐπαρχίας Μυλοποτάμου νὰ μετακινήσουν τὴν ἐμπορικὴν των κίνησιν εἰς Ἡράκλειον κλονίζουσαι ἀθεραπεύτως τὸ ἐμπορικὸν μέλλον τῆς πόλεως Καὶ τότε; Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι Ρεθύμνιος ὁ κ. Λεκανίδης διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ μερικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα εἰς πάντα ἄλλον ὅστις δὲν τὰ παρακολουθεῖ φαίνωνται ἴσως γρῖφοι καὶ τὰ ὁποῖα ὅμως πάντες ἡμεῖς ἐδῶ, εὐκόλως μεταφράζομεν μὲ τὰς λέξεις φτώχια καὶ κακομοιργιὰ.

Ἀλλ' ὁ κ. Λεκανίδης μᾶς ὑπομιμνήσκει καὶ ἕνα ἄλλο πρᾶγμα. Τοὺς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς, οἱ ὁποῖοι ἐξυπηρετοῦνται διὰ τῶν ποσῶν αὐτῶν. Δὲν πιστεύω ὅμως ἡ μισθοδοσία δύο Ἐπισκόπων καὶ ἑνὸς Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας, μισθοδοσία ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ ἐν λόγῳ ταμείου δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀνωδύνως, νὰ ἰσοφαρίζῃ μὲ τὸ ὄφελος τὸ ὁποῖον θὰ προέλθῃ ὅταν ἡ ἰδέα τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζομεν λάβῃ σάρκας καὶ ὀστᾶ. Συμφωνεῖτε;

Ι. ΓΟΒΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

ΤΑ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ κ. Σ. ΡΟΛΟΓΗ

Ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην δημοσίων ἔργων εἰς τὸν Νομόν μας, διὰ τὴν πρόοδον τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν πρόοδον τῆς πόλεως δὲν ὑπάρχει κανεὶς νὰ τὸ ἀρνῆται.

Καὶ δὲν ὑπάρχει καὶ κανεὶς νὰ